

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 268

van **LAURENCE LIBERT**

datum: 26 februari 2019

aan **LIESBETH HOMANS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Sociale economie - Vergrijzing

De verschillende takken van de sociale economie worden gekenmerkt door een probleem van vergrijzing. Dit heeft niet alleen gevolgen voor de concrete werking van de verschillende ondernemingen (bijvoorbeeld op het vlak van afwezigheid ten gevolge van ziekte), maar ook voor de doorstroomobjectieven. Leidinggevend van ondernemingen in de sociale economie wijzen er immers op dat oudere doelgroepwerknemers vaak sterk vasthouden aan het bestaande stramien en daarenboven een grotere angst voor verandering tonen dan jongere doelgroepwerknemers. Zeker door het gebrek aan een terugkeergarantie bekijken oudere doelgroepwerknemers een vraag naar doorstroom met enige argwaan.

In het verleden hebben we bij monde van mijn voormalige collega Emmily Talpe al vaker aandacht gevraagd voor het in kaart brengen van de vergrijzingsproblematiek binnen de sociale economie.

1. Kan de minister een overzicht geven van de doelgroepwerknemers in de sociale economie (maatwerk, LDE (lokale diensteneconomie), arbeidszorg) opgedeeld per leeftijdscategorie (-25; 25-50, 50-55, 55-59, 60+)?
2. Hoeveel doelgroepwerknemers gingen in de periode 2014-2018 jaarlijks met pensioen?
3. Hoeveel doelgroepwerknemers stroomden in de periode 2014-2018 jaarlijks op een andere manier uit?
4. Blijkt uit de doorstroomcijfers en de deelname aan de betreffende ESF-oproepen (Europees Sociaal Fonds) 380 (2016-2018) en 432 (2018-2020) dat oudere doelgroepwerknemers minder deelnemen aan deze trajecten en ook minder doorstromen?
5. Graag een overzicht van de deelnemers aan de trajecten volgens leeftijdscategorie aan beide ESF-oproepen, evenals een overzicht van de doorstromers volgens leeftijdscategorie aan ESF-oproep 308.
6. Is er sprake van een toenemend kortdurend respectievelijk langdurig ziekteverzuim binnen de sociale economie:
 - a) in het algemeen;
 - b) specifiek bij de groep van 55-plussers?

7. Op welke manier probeert men de problematiek van ziekteverzuim proactief aan te pakken binnen de sociale economie?
8. Wordt bijvoorbeeld een aangepast preventiebeleid gevoerd, in het bijzonder ten aanzien van doelgroepmedewerkers van wie geweten is dat ze gezondheidsproblemen hebben of onderhevig kunnen zijn aan bepaalde ziektebeelden?
9. Welke concrete inspanningen heeft de minister inmiddels gedaan om de vergrijzingproblematiek binnen de sociale economie:
 - a) in kaart te brengen;
 - b) beleidsmatig op te vangen?

LIESBETH HOMANS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

ANTWOORD

op vraag nr. 268 van 26 februari 2019

van **LAURENCE LIBERT**

1. In onderstaande tabel en grafiek vindt u een overzicht van het aantal personen per leeftijdscategorie, opgedeeld per maatregel. Voor de lokale diensteneconomie (LDE) en arbeidszorg (AZ) worden alle doelgroepwerknemers beschouwd met afgerekende prestaties in het vierde kwartaal van 2017. Voor maatwerk (MW) worden alle doelgroepwerknemers beschouwd met prestaties in het vierde kwartaal van 2018 binnen de regelgeving van de sociale en beschutte werkplaatsen.

	aantal personen				
	jonger dan 25	25-50 jaar	50-55 jaar	55-60 jaar	ouder dan 60
arbeidszorg (*)	209	1522	509	329	68
lokale diensteneconomie	72	1270	353	368	116
maatwerk	1672	13091	3755	3662	1571

(*) de arbeidszorgmedewerkers zijn hier zowel diegenen die actief zijn i.h.k.v. de structurele arbeidszorg als de actieven in de samenwerkingsverbanden die later werden ingericht.

- 2-3. Deze gegevens zijn op vandaag niet beschikbaar. Het departement WSE is momenteel bezig met de ontwikkeling van een boordtabel zodat we dit in de toekomst kunnen monitoren.
4. Voor oproep 380 kunnen we inderdaad spreken over een grotere vertegenwoordiging van personen tussen 30 en 44 jaar in de doorstroomtrajecten in vergelijking met oudere leeftijdscategorieën. Voorlopig is er nog geen informatie beschikbaar over de effectieve resultaten van oproep 380.

Voor oproep 432 zijn voorlopig nog geen cijfers beschikbaar.

5. In onderstaande tabel vindt u de gevraagde, beschikbare gegevens. Alleen de gegevens van opgestarte doorstroomtrajecten in oproep 380 zijn beschikbaar.

Leeftijdscategorie	Aantal in oproep 380
20 tot en met 24 jaar	2
25 tot en met 29 jaar	5
30 tot en met 34 jaar	13
35 tot en met 39 jaar	11
40 tot en met 44 jaar	8
45 tot en met 49 jaar	3
55 jaar en +	1
Eindtotaal	43

6. Ziekteverzuimgegevens zijn enkel raadpleegbaar via de aangifte van loongegevens bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ). Wat betreft arbeidszorg, dit is een onbetaalde vorm van tewerkstelling en wordt dus niet gevat in deze aangifte.

- 7-8. Sociale economie biedt bij uitstek een vangnet voor de zwaksten op de arbeidsmarkt. Binnen deze regelgevingen werd dan ook bijzondere aandacht besteed aan de begeleiding en ondersteuning van doelgroepwerknemers. De minimale vereisten naar begeleiding werden uitdrukkelijk opgenomen in de regelgeving maatwerk en reiken verder dan alleen de ondersteuning in functie van problemen die verbonden zijn aan de arbeidscontext.

Naast deze minimale vereisten naar begeleiding en de specifieke begeleidingsgraden naar gelang de nood aan ondersteuning van de maatwerker, wordt ieder maatwerkbedrijf ook verplicht een sociale dienstverlening uit te bouwen. Het niet naleven van deze voorwaarden is zelfs voorwerp van strafrechtelijke sancties.

9. Met de opstart van de maatwerkregelgeving kunnen we een aangepaste ondersteuning bieden naargelang de noden van iedere maatwerker. Er kan hierbij dus ook ingespeeld worden op de vergrijzingsproblematiek. Iedere geattesteerde gewijzigde medische reden of geattesteerde bijkomende problematiek op het vlak van een psychosociale beperking die invloed heeft op de ondersteuningsbehoefte kan immers aangewend worden voor een vraag tot een herevaluatie van de ondersteuningsnood. Op vraag van de maatwerker of de werkgever zal VDAB desgevallend een evaluatie uitvoeren en in functie hiervan kan de werkondersteuning bijgestuurd worden. Zo wordt ook maximaal ingespeeld op een aangepaste ondersteuning van mensen met een verminderde productiviteit.